

ת"פ 18949/09 - מדינת ישראל נגד אברהם לוי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17-09-18949 מדינת ישראל נ' לוי

לפני כבוד השופט איטי הרמלין

המאשימה מדינת ישראל

ע"י עו"ד רינת יצחקי

נגד

הנאשם אברהם לוי

ע"י עו"ד שמרית צור

גר דין

1. הנאשם הורשע לפי הودאות בכר שב-2017.4.9. מעט לאחר חצאת לפקח את מפתחות הקטנווע של אחיו והשתמש בהם כדי להניע את הקטנווע ולנהוג בו ללא רשות אחיו. זאת, אף על פי שאינו מחזיק כלל ברישון נהיגה באופנווע. הנאשם רכב על הקטנווע ללא אורות ועצר ליד פיצרייה. כשוטר שהבחן במעשו החל לлечט לכיוונו, עלה הנאשם שוב על הקטנווע והחל לבrhoח מנידת המשטרה. הנאשם החל בנסיעה פרואה על המדרכה, ירד אל הכביש, עלה עם הקטנווע על אי תנועה וביצע פניות פרסה בניגוד לתמරור, אחר כך המשיך בנסיעה כשהלך מן הדרך הוא נסע בניגוד לכיוון התנועה תוך שהוא גורם לנגעים שנסעו כדין (כלומר, מולו) לבלום בלימת חירום. נהיגתו בנסיבות הביאה בהמשך לכך שהולכת רגל מעבר חזיה רצה בבהלה. הנאשם אף ניסה להתחמק מעבר לנטייב אחר מנידות משטרת שהוצבו על הכביש כדי לחוסמו. כל ההתרחשויות המתוארות לעיל הייתה בשטח עירוני.
2. מעשי של הנאשם יצרו סיכון לעוברי הדרך ברגל וברכב והייתה בהם משום הפרה בוטה של חוקי התנועה שנקבעו על מנת לשמר על בטיחותם. מעשי גם פגעו פגעה קלה בזכותו הכספי של אחיו.
- 3.מן הרואין לציין כי הנאשם מחזיק ברישון נהיגה במכונית.
- 4.התובעת טענה כי מעשי הנאשם מצבאים על זלזול בחוק ו"צפוף על כל גורמי החוק", ושהairoע יכול היה בקלות להיגמר בתאונת קטלנית. לדבריה, מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-18 חודשים מאסר בפועל ואין מקום לסתות ממנו. מנגד טענה הסניגורית, שהתיק בנסיבות הוא תיק תעבורה וכל העבירות הן עבירות עוון ולכן היה מקום לדון בתיק בבית משפט לעתובה. הסניגורית טענה כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי לבין מספר חדשים של עבודות שירות (בפועל עתירה הסניגורית לביטול הרשותה הנאשם).
5. הצדדים הגיעו פסקין דין שונים המשקפים לדעתם את רמת העונשה הנונחה בעבירות מעין אלה שבחן הורשע הנאשם. אתייחס לחלק מהם. בין היתר, איןני מוצא מקום להתייחס לתיקים שבהם נ언ירה עבירה של נהיגה בזמן

פסקה שהיא חמורה יותר מהעבירה של נהיגה ללא רישיון, כיוון שהיא כוללת אלמנט של אי-ציות לפסיקת בתי המשפט. הטעמתי גם מקרים שבהם פרץ הנאשם שבסו השתמש ללא רשות או חיבל בו על מנת להניעו.

6. פסק הדין במקורה הדומה ביותר לעניינו ניתן על ידי השופט אברהם הימן בת"פ (ראשון לציון) 13-11-25428. **מדינת ישראל נ' נחום שמילוב** (2015). שם נקבע מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי לעונש של עבודות שירות בגין עבירות עונשי פסילה לצער בן 18 שנאג ללא רשות אמו בנסיבותיה כשאינו מחזק ברישון נהיגה ותיק שהוא עובר עבירות תנואה חמורות. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר על תנאי ושל"ז. כך גם בת"פ (פתח תקווה) 12-06-37843 **מדינת ישראל נ' אוסמה עדס** (2016) נקבע בנסיבות דומות עונש הולם שבין מאסר על תנאי למספר חדש עבודות שירות אף על פי שהנתפס באותו תיק הוסיף לעבירות התנואה שעבר גם התנגדות בכוח למאצרו. לעומת זאת, בעפ"ג (ירושלים) 15-01-57079 **אדיר בוחבוט נ' מדינת ישראל** (2015) אישר במקורה דומה גזר דין שניית כאשר שופט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות הדומות לאלו שבתיק שלפניו הוא בין מספר חדש עבודות שירות ל-18 חדשים מאסר בפועל. כך גם בת"פ (ירושלים) 16-02-47956 **מדינת ישראל נ' מג' קווידר** (2018) נקבע מתחם עונש הולם שבין תקופת מאסר קצרה לבין 8 חודשים מאסר בפועל.

7. לנוכח נסיבות העבירה בתיק זה והשניות ברמת הענישה הנוגעת כפי שהצבעתי לעיל, אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי בגין עונשים של של"ז, פסילת ראשון נהיגה וקנס לבן עונש מאסר בפועל בן 12 חודשים בגין עונשים דומים. כמובן, שברף התחרות של מתחם העונש ההולם כולל רכיב ענישה מעשי של של"ז ולא מאסר על תנאי בלבד, אך לא כללו בו מאסר בפועל. בהקשר זה יש להזכיר כי הנאשם מחזק כאמור לעיל ברישון נהיגה למוכנית ואין מדובר במאי שנאג בימי שהוכשר מעולם נהיגה. עם זאת, כמובן יש גם חומרה בכך שאדם שמכיר את חוקי התנואה מפר אותם בידוען.

8. הנאשם בן 23 ימים, והיה בן כ-21 בעת ביצוע העבירות. הנאשם הוא תלמיד ישיבה ופעיל בעמותה המعنיקה שירות של סיוע בהתנדבות למי שנתקלים בבעיות ברכbam. לחובתו הרשעה קודמת בעבירות תעבורה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.

9. לעוני הוגש מכתבו של רב הישיבה שבה לומד הנאשם והרב אף העיד בפני. מן המכתב עולה כי לדעת הרב הנאשם עשה עם עצמו "עבדה נפלאה בתיקון המידות". הנאשם מנהל את מפעל חלוקת המוצריים לנזקקים של הישיבה ודואג לכל הצוותים יפעלו היטב. הנאשם גם פעיל בעבודה עם בני נוער הנושרים מלימודיהם - בארגון שיעורים המתקיים ברחבי העיר ירושלים ובדאגה למחסום. הרוב סיפר כי הוא מרצה מאוד מעבודתו של הנאשם, שהתוודה בפניו "על כל הטיעויות שעשה". לטענת הרב, אם הנאשם יורשע הוא עתיד להיות מודח מכל תפקידיו בשיסבה, והוא צפוי להיפגע מבחינת מעמדו בחברה - חיתון, קיבלה לעובדה ומסגרות לימוד מסודרות, וכן יפגעו שיקומו ו"בנייתו האישית". הרוב הביע בטחון שהנתפס לא ייחזר על מעשיו. עדות בפני עמד הרוב על דעתו שהרשעה בבית משפט שלום (בניגוד להרשותה בבית המשפט ל依法追究 העומדת כו"ם לחובתו) תגרום להדחת הנאשם מתפקידו במערך החסד של הישיבה והוא אף לא יכול להתגורר בפנימיות הישיבה. זאת, אף על פי שהרב הבין כי אין כל מחלוקת בדבר המעשים שעשה הנאשם ומפורטים בכתב האישום. הרוב גם סיפר בעדותו כי הנאשם עומד להתח奸 (גזר דין זה ניתן לאחר מועד החתונה) ואם יתגלה בדיעד למשפט הכללה על תיקו של הנאשם עלול

ענין זה להביא לגירושו. הרב גם ציין שבכוננות הנאשם לקבל סמכה לרבות, והוא לא יכול לעשות זאת אם יורשע בפלילים.

10. עוד העיד בפניו מתנדב בארגון "ידדים" שעוסק במתן עזרה בכבישים. העד סיפר על תפקידו המשמעותי של הנאשם בארגון ועל פעילותו המבורכת בו. לדבריו העד, רישוּן נהיגה תקף הוא תנאי בסיסי לפעולה בארגון.

11. מתסקרים שירות המבחן מיום 8.9.2019 עולה כי הנאשם שולב בקבוצת "אור ירוק" של השירות והשתתף בה באופן פעיל, דבר בכנות, ו"בעבר תהליך של הבנה לגבי חומרת העבירות עליו נידון", ומוחות הקבוצה התרשםו מ"הגברת מיקוד שליטה פנימית". כמו כן, על אף קשייו של אברהם עם סמכות שעלו בקבוצת, הוא השתדל להפיק תועלת לימודית מהפגשים, לשאול ולברר על מנת להבין עד הסוף עומקם של התכנים הנלמדים. קצינת המבחן הוסיף כתבה: "התרשםנו בשינוי מסוים בדף חשבתו של אברהם, יחד עם זאת עדין בולטם דפוסי התנהגות בלתי בשלים המתאפיינים בחשיבה דיכוטומית, אימפולסיבית, קושי בחשיבה לטווח הארוך וקושי בקבלת סמכות...". לנוכח התרשומות זו הציע שירות המבחן לנאשם המשך טיפול, אך הוא לא היה מעוניין בכך כיוון שסביר שדי בשינוי שללו בו בעקבות השתתפותו בסדנה ובשל חששו שהקשר עם שירות המבחן יפגע בח"י הזוגות שלו. קצינת המבחן צינה כי דפוסי ההתנהגות האימפולסיביים והתוכפנויים באו לידי ביטוי בקשר עם שירות המבחן ואף בשלב גיבוש תוכנית השל"ז.

12. שירות המבחן המליך להימנע מהטלת עונש של מאסר בפועל על הנאשם. זאת בשל גילו הצעיר, רצון שלא לחשוף אותו לחברה עברנית, לנוכח השתלבותו בטיפול והשניי המסתויים שעבר ולנוכח רצונו לניהל אורח חיים תקין. שירות המבחן המליך לחיב את הנאשם בבי�ו 220 שעות של"ז תוך חיבור במתן בדיקות שתן. לצד המלצה זו כתבה קצינת המבחן: "בשל קשיים שעלו מול שירותנו, אנו מבקשים להבהיר לאברהם במעטם הדין את חשיבות ביצוע הculo' כנדרש ממנו והמשמעות האפשרות לאו ביצוע הculo'".

13. שירות המבחן התרשם כי להרשה לא תהיה השפעה בטוויח המידי על אפשרות התעסוקה של הנאשם, אך בשל גילו הצעיר של הנאשם ועל מנת למנוע השפעות עתידיות על תעסוקתו המליך השירות שלא להרשו ולהוסיף על צו השל"ז חתימה על התcheinות להימנע מעבירה. לחלוּפין המליך שירות המבחן שאם אחליט להרשיء את הנאשם אוסיף לצו השל"ז עונש של מאסר על תנאי.

14. התובעת טענה כי אין מקום לבטל את הרשותו של הנאשם או לסתות מתחם העונש ההולם. לדבריה, אין קשר בין תוכן התספיר לבין שורתו התחתונה. לנוכח העובדה שמדובר בבחור צער לא הרשות פליליות עתירה התובעת להטלת עונש בתחום מתחם העונש ההולם שעליו הצביעה.

15. הסניגורית טענה כאמור לעיל שיש מקום לבטל את הרשותו של הנאשם. זאת, בשל גילו הצעיר, האמור בתספיר המשפט והסיכון לעתידו כפי שהם משתקפים בעדות רב היישה שבה הוא פעיל.

16. כידוע, הכלל הוא ש"משהווכ ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם"^[1] וסיוומו של תיק במקורה כזה לא הרשעה הוא חריג לכלל שיש לנקט בו "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן הרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה"^[2] - זאת, כאשר מתמלאים שני תנאים: "ראשית, על הרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרא המסויים על הרשעה בגין לפגוע באופן מהותי בשיקולו העונייה"^[3]. עם השנים השתרשה בפסיקת הדעה כי "על העוטר לאי-הרשעה מוטלת החובה להציג על רק שהרשעתו תביא לפגיעה קשה ו konkretiy בסיסקי" שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה"^[4].

17. אפתח ואומר כי אני מוצא צדק בטענת התובעת אשר ליחס בין תוכן מסקירות המבחן לבין שורתו התחתונה. איני יכול להתעלם מכך שקצינית המבחן כתבתת כי אצל הנאשם "עדין בולטים דפוסי התנהגות בלתי בשלים המתאפיינים בחשיבה דיכוטומית, אימפולטיבית, קושי בחשיבה לטוווח האורח וקושי בקבלת סמכות... ", ומכך שגם בפגשים עם שירות המבחן באו לידי ביטוי הקווים התוקפניים והאימפולטיביים של הנאשם כולל בשלב גיבוש תוכנית השל"ז עד כדי כך שקצינית המבחן הדגישה את החשיבות בכך שאבاهו לנאם את חשיבות העמידה בתנאי השל"ז. איני יכול להתעלם גם מכך שהנאשם סירב לטיפול שירות המבחן סבור שהוא נזקק לו. לנוכח כל הדברים האלה נראה כי שיקומו של הנאשם היה חלקי בלבד.

18. אשר לפגיעה שתגרים לנאם כתוצאה מהרשעתו, הרי שקצינית המבחן אינה מצבעה על פגיעה תעסוקתית שתיגרם לנאם בזמן הקרוב כתוצאה מהרשעתו, אלא מבקשת למעשה לשמור את אפשרויות התעסוקה שלו כאדם צער פתוחות לעתיד. גם המחשבה הכללית על אפשרות של לימודי רכבות, שהוזכרה בדבריו של רב הישיבה בפני, אינה מלמדת כי מדובר בעניין העומד על הפרק. לב הדברים של רב הישיבה שעמידה בפני, עורר אצל פלאה. הרב מודע לפרטי המעשים שבביצועם הודה הנאשם בפני, אך טוען שהסוגיה של הרשעה או אי הרשעה בגין מעשים אלה היא שתכريع אם הנאשם יוכל להמשיך בפעילותו הברוכה במפעל החסד של הישיבה ואם יוכל להתגורר בפניםיה הישיבה. הוואיל ולא נתען בפני שהישיבה היא גוף رسمي שמוסמך לשקל הרשות פליליות של הפועלים בו, אני מתקשה לקבל את הסבריו של הרב בעניין זה. הוואיל ונראה היה כי הרב עוסק בצד הערכי של דמותו של הנאשם, דומני שהשאלה הרלבנטית היא אם מעשיו של הנאשם הדועים לרבות פסולים אותו מבחינה ערכית מהמשיך במעשי החסד שלו במסגרת הישיבה ולא שאלת הרשעה אמרה להכريع בכך. כמו כן, לא ניתן להתחשב בטענות אודות נורמות של יהודים חרדים הקשורות להשפעת הרשעה פלילתית על סיסקי החיתון. זאת, שהרי התחשבות בטענות אלה תיצור אפליה ממוסדת על רקע דתי בbatis המשפט, באופן שאך משום השתיקותה הקהילתית הדתית יהודי חרדי לא יורשע בגין מעשה שאדם אחר היה מורשע בו.

19. על האמור לעיל יש להוסיף כי עבירות התנוועה שעבר הנאשם מצדיקות הטלת עונש של פסילת רישון נהיגה שלא ניתן להטיל במקורה של סיום התקיק ללא הרשעה.

20. לנוכח העובדה שפיקומו של הנאשם אינו מצטייר כמלא והוא אף סירב לטיפול שירות המבחן סבר שהוא נזקק לו, הוואיל ולא השכנעתו של הנאשם יגרם נזק לא פרופורציונלי כתוצאה מהרשעתו, הוואיל ואי הרשעה תפגע בצרכי העונייה, איני מוצא מקום לבטל את הרשעה בתיק זה. בשולי הדברים אצין כי בעיקרו של דבר התקיק

שבפניו הוא תיק תעבורה, וניתן להעלות על הדעת אפשרות שההגנה הייתה פועלת בראשית הדרך להעברת התקין לבית המשפט ל痼ורה שההרשעות בו מונולות במרשם נפרד, אך מרגע שהתיק נדון בבית משפט השלום חלים לגבי הכללים הרגילים הנוגאים בקשר לביטולן של הרשעות.

21. לנוכח נסיבותו האישיות של הנאשם שהוא בחור צער, ללא הרשות פליליות, הופעל למען החבורה במסגרת מפעל החסד של הישיבה שבה הוא לומד ובמסגרת ארגון "ידידים", אני מוצא כי יש מקום להטיל עליו עונש שבתחתיות מתחם העונש ההולם שקבועתי. לפיכך, אני גוזר עליו את העונשים הבאים:

- א. 3 חודשים מאסר על תנאי במשך שלוש שנים שלא ישוב ויעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.
- ב. 3 חודשים פסילת רישיון נהיגה בפועל (لتשומת לב הנאשם - עליו להפקיד את רישיון הנהיגה במצירות בית המשפט, שאם לא כן תקופת הפסילה צפופה להतארך).
- ג. 3 חודשים פסילת רישיון נהיגה על תנאי שלוש שנים שלא ישוב ויעBOR עבירה שבה הורשע בתיק זה.
- ד. 220 שעות שירות לתועלת הציבור - במסגרת צו זה ניתן יהיה ליטול מן הנאשם דגימות שתן (لتשומת לב שירות המבחן, יש להתאים את השירות לתועלת הציבור לתקופת פסילת רישיון הנהיגה שפסקתי).
- ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 7 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם עד ליום 1.3.2020.

22. אני מבahir בזאת לנายน כי מיילוי צו השירות לתועלת הציבור עלול להביא להטלת עונש אחר במקום.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחויז.

המצירות תשלוח גזר דין זה לשירות המבחן שידוח לבית המשפט על מיילוי תכנית השיל"ץ על ידי הנאשם.

ניתן היום, כ"ד כסלו תש"פ 22.12.2019, בנסיבות הצדדים.

[1] ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (1997)

[2] ר"ע 432/85 גدعון רומנו נ' מדינת ישראל (1985)

[3] ע"פ כתב הנ"ל

[4] רע"פ 3589/14 שרון לוון נ' מדינת ישראל (2014)